

Sinerji

Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi
SYNERGY International Journal of Field Education Researches

SAYI: ISSUE: 1 – HAZİRAN/ JUNE 2020 ANKARA

Matematik Okuryazarlığına İlişkin Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi

Muhammet Abdullah BALTA / Oben KANBOLAT

Şiddet Davranışı Sıklığı Ölçeğinin Psikometrik Özellikleri

Orhan TAŞKESEN / Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

Turkic-Muslim Socio-Political Thought of the Early XX. Century

Milyausha GAYNANOVA

Yayın Kritiği: Sosyal Bilgilerde Beceri Eğitimi

Zeynep CANBABA

Yayın Kritiği: Sosyal Bilgilerde Güncel Okumalar-1

Ahmet Utku ÖZENSOY

2020
ANKARA

SİNERJİ

SİNERJİ Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi

SYNERGY International Journal of Field
Education Researches

Yılda iki sayı olarak yayınlanan uluslararası hakemli
bilimsel-akademik e-dergidir.

SAYI: ISSUE: 1 – HAZİRAN/ JUNE 2020
ANKARA

Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği

SİNERJİ Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi

SYNERGY International Journal of Field Education Researches

e-ISSN:

SİNERJİ Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi'nin Dizinlendiği veritabanları:

SAHİBİ: Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği

Hacı Bayram Mah., Çankırı Caddesi, No: 45/438, YIBA Çarşısı, Ulus, Altındağ-ANKARA, E-Posta: edt.synergy@gmail.com

Editör: Doç. Dr. Refik TURAN, Aksaray Üniversitesi

Editör Yardımcısı: Mehmet ÖZKAYA, Aksaray Üniversitesi

DANIŞMA VE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Arife Figen ERSOY, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Hasan ONAT, Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. İmperiyat Arslanbekovna HALİPAYEVA, Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Dağıstan Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu.

Prof. Dr. İrina KARİMOVA, Tacikistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Tacikistan

Prof. Dr. İsmail H. DEMİRCİOĞLU, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Kalipa ATEMOVA TURSUNKIZI, Hoca Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi, Kazakistan

Prof. Dr. Mustafa YAVUZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Osman SAMANCI, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Özgül KELEŞ, Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Sevinç ALİYEVA, Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Azerbaycan

Prof. Dr. Süleyman YILMAZ, Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Ali ASKER, Karabük Üniversitesi, İİBF, Türkiye

Doç. Dr. Nebahat ELER, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Türkiye

Doç. Dr. Özgür AKTAŞ, Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Özlem BEKTAŞ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Ramazan KAYA, Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Dr. Öğretim Üyesi Çiğdem KARAÇAY, Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Türkiye

1. SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF ISSUE 1

Doç. Dr. Ali ASKER Karabük Üniversitesi

Doç. Dr. Gülfem SARP KAYA AKTAŞ Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. İsa Yücel İŞGÖR Balıkesir Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür AKTAŞ Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Vecihi Fuat HEKİMOĞLU Bitlis Eren Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Cihan KARA Artvin Çoruh Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Elif ERTEM AKBAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Emine KARASU AVCI Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Hacer DOLANBAY Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Recep Serkan ARIK Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Süheyla BOZKURT Çankırı Karatekin Üniversitesi

SİNERJİ ULUSLARARASI ALAN EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ YAYIM İLKELERİ

1. Yayınlanacak yazılar alan eğitimi ile ilgili ve daha önce herhangi bir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Dergide aşağıda belirtilen alanlarla ilgili makaleler yayınlanır:

Adalet ve Hukuk Eğitimi
Almanca Eğitimi
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Biyoloji Eğitimi
Coğrafya Eğitimi
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi
Ev Ekonomisi Eğitimi
Fen Bilgisi Eğitimi
Fizik Eğitimi
Fransızca Eğitimi
İlköğretim Matematik Eğitimi
İngilizce Eğitimi
Kimya Eğitimi
Matematik Eğitimi
Müzik Eğitimi
Okul Öncesi Eğitimi
Özel Eğitim
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi
Resim İş Eğitimi
Sağlık Eğitimi
Sınıf Eğitimi
Sosyal Bilgiler Eğitimi
Tarih Eğitimi
Teknoloji ve Tasarım Eğitimi
Ticaret ve Turizm Eğitimi
Türkçe Eğitimi
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
Mesleki ve Teknik Eğitim Kapsamındaki Tüm Alanlar
Sağlık Eğitimi Kapsamındaki Tüm Alanlar
Adalet ve Hukuk Eğitimi Kapsamındaki Tüm Alanlar
Tarım /Ziraat Eğitimi Kapsamındaki Tüm Alanlar

2. Bilimsel toplantılarda sunulan bildirimler, daha önce yayımlanmamış olmak ve sunulduğu bilimsel toplantı bilgileri makale üzerinde belirtilmek kaydıyla yayımlanabilir. Bu durumda etik sorumluluk makale sahibine ait olur.
3. Derginin yazım dili Türkiye Türkçesidir. Ancak her sayıda derginin üçte birini geçmeyecek şekilde İngilizce yazılara da yer verilebilir. Türkçe çalışmalarda Türkçe ve İngilizce; İngilizce çalışmalarda ise 250 kelimeyi geçmeyecek şekilde Türkçe ve İngilizce özete ve 3-5 anahtar kelimeye yer verilmelidir.
4. SİNERJİ Uluslararası Alan Eğitimi Dergisine gönderilen yazılar önce yayım kurulunca dergi ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, o alandaki çalışmalarıyla tanınmış iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumsuz olduğu takdirde, yazı üçüncü hakeme gönderilir; o rapor da olumsuz geldiği takdirde yazı yayımlanmaz. Yazarlar, hakemlerin görüş ve önerileri doğrultusunda düzeltmelerini yaparlar. Yayına kabul edilmeyen yazılar iade edilmez; ancak yazarın istemesi hâlinde bir nüshası kendisine verilir. Hakemler kendilerine gönderilen yazıyı 21 gün içinde değerlendirir. Bu süre içerisinde raporunu göndermeyen hakeme ulaşılarak değerlendirme için 7 gün ek süre verilir. Hakem bu sürede de raporunu göndermezse hakemliği düşürülür.
5. Makaleler derginin Dergipark platformu üzerinde <https://dergipark.org.tr/tr/pub/synergvy> adresinde yer alan sayfasına yüklenmek suretiyle süreç başlatılmış olur.
6. Dergimiz Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki sayı yayınlanır.

MAKALE YAZIM KURALLARI

Başlık ve Dipnotlar: Makale başlığı iki yana yaslı, 14 punto, koyu ve Cambria yazı tipinde yazılmalıdır. Başlık en fazla 15 sözcük olmalı, bağlaçlar hariç olmak üzere her sözcüğün ilk harfi büyük harfle yazılmalıdır. Türkçe yazılmış makalelerde makalenin İngilizce başlığı da aynı biçimde yazılmalıdır. Makale ile ilgili belirtilmesi gereken özel hususlar makale kabul edildikten sonra başlığına konulacak (*) ile sayfa altında açıklanacaktır. Çalışmanın kabul edilmesinden sonra yazar(lar)ının adı soyadı ortalı, koyu, 12 punto, Cambria yazı tipinde, soyadı büyük harflerle ve ortalı olarak, yazar sayısı birden fazla ise yazarlar tarafından belirlenen sırayla

yazılacaktır. Yazar(lar)ın unvanıyla birlikte, çalıştığı yerin açık adı, şehir-ülke bilgisi, e-posta adresi ve ORCID numarasına dipnot olarak makalenin ilk sayfasında yer verilmelidir. Dipnotlardaki tüm bilgiler Palatino Linotype yazı tipinde, girintisiz ve 10 punto olmalıdır.

Türkçe ve İngilizce Kısa Özet: Dergiye Türkçe ve İngilizce çalışmalar yayınlanmak üzere kabul edilmektedir. Türkçe hazırlanan çalışmalarda Cambria yazı tipinde, 10 punto ve 200 sözcüğü geçmeyecek şekilde Türkçe özet ve 250 sözcüğü aşmayacak şekilde hazırlanan İngilizce kısa özet (Abstract) yer almalıdır. Aynı şekilde İngilizce hazırlanan çalışmalarda Türkçe kısa özete yer verilmelidir. Türkçe ve İngilizce kısa özetlerin altında 3-5 anahtar sözcüğe yer verilmelidir.

Bölümler ve Alt Bölümler: Çalışmalarda ana bölüm başlıkları (birinci düzey başlıklar) Arabik rakamlarla numaralandırılarak Cambria yazı tipinde, 12 punto, koyu, sola yaslı ve tümü büyük harf biçiminde yazılmalıdır. Alt bölüm başlıkları (ikinci düzey başlıklar) Cambria yazı tipinde, 11 punto, koyu, sola yaslı, her sözcüğün ilk harfi büyük olarak yazılmalıdır. Üçüncü düzey başlıklar ise Cambria, 11 punto, koyu, italik, sola yaslı, yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük olacak biçimde yazılmalıdır. Çalışmalarda ana metin Cambria 11 punto ile yazılmalıdır.

Metin içindeki paragraflar en az üç cümleden oluşmalı ve paragraflar arasında bir satır boşluğu bırakılmalıdır. Aynı şekilde başlıkların öncesinde ve sonrasında da bir satır boşluk verilmelidir. Makalenin tamamında girintiye yer verilmemeli, paragraflar arasında önce ve sonra aralık değerleri 0 olmalıdır. Metin içi atıfların yazımında, tablolarda, şekillerde ve kaynakça yazımında APA 6 yazım stili kullanılmalıdır.

Çalışmalarda araştırmanın özelliğine göre GİRİŞ, YÖNTEM (Evren ve örneklem/Çalışma Grubu vb.) veri toplama yöntem(ler)i/teknikleri/araçları ve Verilerin analizi), BULGULAR, TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER ve KAYNAKLAR bölümlerine yer verilmelidir. Ancak araştırmanın özelliğine göre yazarlar gerek duymaları halinde farklı bölümler de oluşturabilirler. Bölümlere yeni sayfadan başlanmamalı, bir bölüm bittikten sonra, aynı sayfada diğeri onu izlemelidir. Makale metninin tamamının yazımında APA 6 yazım stili kullanılmalıdır.

Şekiller ve Tablolar: Şekiller yazım alanından taşmayacak şekilde makale içinde uygun görülen yerlere ortalı olacak şekilde yerleştirilebilir. Ana metinden şekle atıfta bulunulmalı ve mümkünse şekil açıklmalıdır. Her bir şeklin altında Arabik rakamlarla numaralandırılmış bir şekil başlığı yerleştirilmeli, makale boyunca aynı numaralandırma devam etmeli ve APA 6 yazım stiline uygun olarak yazılmalıdır. Şekil başlıkları biçim olarak Cambria yazı tipinde, 10 punto, sola yaslı, yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük olacak şekilde yazılmalıdır. Şekil başlığında kaynak kullanılmış ise parantez içinde kaynak bilgisi eklenmelidir. Eğer şekil içinde yazılar varsa, 9 veya 10 punto olacak şekilde Cambria yazı tipiyle yazılmalıdır.

Tablolar sola dayalı olacak şekilde ve tamamında Cambria yazı tipi kullanılarak hazırlanmalıdır. Tablo başlığı, 10 punto ile yazılmalı, başlığın her kelimesinin sadece ilk harfi büyük olmalı ve başlık, tablo sayısının altında verilmelidir. Tablolarda APA 6 yazım stili kullanılmalıdır. Tablolara metin içinde tablo sayısı belirtilerek atıfta bulunulmalı ve tablo bittikten sonra yorumlanmalıdır. Tablolar, metin içinde kullanıldıkları yerde veya izleyen sayfada yer almalıdır. İlgili not ve kaynaklar, tablonun altında, "Not:" veya "Kaynak:" ifadelerinden sonra belirtilebilir.

Kaynakça: Makalede yararlanılan kaynaklar "KAYNAKÇA" başlığı altında ve varsa ek(ler)den önce APA 6 yazım stiline uygun olarak verilmelidir. Kaynakların tamamı, 11 punto ile ve her bir kaynağın arasında 1 satır boşluk verilerek, Cambria yazı tipinde ve iki yana yaslı, tek satır aralığında, önce ve sonra paragraf değerleri 0 olacak şekilde, girintiye yer vermeden yazılmalıdır. Kaynakçada yer alan her kaynağa metin içinden atıfta bulunulduğundan, yine aynı şekilde metin içinde kullanılan her bir kaynağa da kaynakçada yer verildiğinden emin olunmalıdır.

Ekler: İhtiyaç duyulması halinde kaynakçadan sonra ve geniş özetten önce, Ekler bölümü oluşturulabilir. Burada makale içinde atıfta bulunulan eklere yer verilmelidir. Birden fazla ek kullanılması halinde numaralandırılması gerekir. Makale içinde tablo veya şekil olarak verilebilecek unsurlara "Ekler" bölümünde yer verilmemelidir.

Geniş Özet: Yazar makalesinde isteğe bağlı olarak varsa Ekler, yoksa Kaynakça kısmından sonra gelecek şekilde 750-1000 sözcükten oluşan geniş İngilizce özete yer verebilir. Bu özet alt başlıklar içermemeli ve makalenin temel fikirlerini yansıtmalıdır. Geniş özette aynen alıntıya yer verilmemeli, tablo ve şekil kullanılmamalı, Cambria yazı stilinde 11 punto olarak hazırlanmalıdır.

EDİTÖRDEN

Başlarken...

Merhabalar, Sinerji, Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi'nin ilk sayısıyla karşınızda olmanın mutluluğu ve heyecanı içerisindeyiz.

Eğitim bilimleri ile farklı bilim dallarını disiplinlerarası bir yaklaşımla kaynaştırarak, eğitim ve öğretim sürecinde uygulamaya yönelik bilgi ve becerilere dönüştürmeyi amaçlayan alan eğitimi, eğitim sistemlerinin önemli bir bileşeni olarak, başarı veya başarısızlıkları üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Zira genel olarak bir ülkede dersler bazında öğrencilerin başarı ve başarısızlık durumları önemli ölçüde alan eğitiminin durumu ve başarısıyla yakından ilgilidir. Bir örnekle somutlaştıracak olursak, bir ülkedeki öğrencilerin matematik dersini sevip sevmemeleri, bu dersle ilgili başarı durumları, bunların nedenlerini araştırmak ve çözüm önerileri geliştirmek Matematik eğitimcilerinin çalışma alanları içerisinde yer almaktadır.

Türkiye'de alan eğitiminin güçlendirilmesine acil ihtiyaç var...

Nitekim gerek PISA gibi uluslararası sınavların, gerekse Türkiye'de yapılan merkezi sınavların farklı branşlarla ilgili sonuçları, acilen alan eğitimi güçlendirecek politikalar geliştirilmesi ve uygulanması ihtiyacını ortaya koymaktadır. Hal böyle iken, yeterli adımlar atılmadığı gibi, sadece yaklaşık son on yıllık süreçte alan eğitimiyle ilgili gerçekleştirilen iki önemli düzenleme alan eğitimi daha da zayıflatmıştır. Bu düzenlemelerden ilki Kız Teknik ve Erkek Teknik Öğretmen Okullarının devamı niteliğinde olan ve mesleki ve teknik okullarına farklı meslek branşlarında öğretmen yetiştiren Teknik Eğitim Fakülteleri ile Mesleki Eğitim Fakültelerinin 2009 yılında kapatılması; ikincisi ise 2014 yılında eğitim fakültelerinin ortaöğretim alan (branş) öğretmenliği programlarının kapatılarak bu programlara 2013-2014 öğretim yılında öğrenci kabul edilmemesi olmuştur. Bu karar bir yıl sonra gözden geçirilerek 2014-2015 öğretim yılından itibaren Türkiye'nin yedi köklü eğitim fakültesinde ortaöğretim alan öğretmenliği programlarına 20'şer kontenjanla sınırlı öğrenci alınmasına izin verilmiştir. Böylece bu düzenlemelerle, eğitim sisteminin özellikle son yıllarda "memleket meselesi" olarak kabul edilerek büyük önem atfedilen mesleki ve teknik eğitim ile ortaöğretim gibi iki önemli bileşenine öğretmen yetiştirme işi "doğrudan doğruya" eğitim fakültelerinin görev alanı dışına çıkarılarak, ancak dolaylı kurs ve programlarla farklı fakülte ve alan mezunlarına öğretmenlik formasyonu kazandırılması yolu benimsenmiştir.

Kuşku yok ki, üniversite düzeyinde yukarıda bahsedilen fakülte ve programların tamamen kapatılması ya da program ve kontenjanlarının sınırlandırılmasının etkileri sadece alanında uzman öğretmenlerin yetiştirilmesini sekteye uğratmakla sınırlı kalmamış; aynı zamanda eğitimle ilgili karar vericilerin karar alma süreçlerinde ışık tutacak, alan eğitimiyle ilgili sorunların tespitine, çözüm önerilerine ve daha da geliştirilmesine yönelik bilimsel araştırmaları, başka bir ifadeyle bilimsel bilgi üretimini de olumsuz etkilemiştir ki bu durum günümüzde de sürmektedir.

Sinerji Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi'ni yayınlamakla, alan eğitimiyle ilgili gerek ilgili akademisyenler, gerekse uygulayıcılar olan öğretmenlerin araştırmalarını yayınlatabilecekleri bir platform oluşturarak karşılıklı etkileşimin oluşmasına, bilginin üretilmesine ve yayılmasına, kısacası bir sinerji ortamının oluşmasına katkı sunmak amaçlanmıştır.

Dergipark platformu üzerinde yer almaya başlamasından itibaren geçen yaklaşık üç aylık sürede pandemi ortamının yarattığı kısıtlamaların da etkisiyle görece dar zaman ve kısıtlı imkânlarla, ancak büyük heyecan ve umutlarla atılan bu küçük adımın, süreç içerisinde alan eğitimine önemli katkılar sunacak bir değer haline alarak yoluna devam etmesini dilemekteyiz. Son olarak bu derginin yayınlanmasına karar veren Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği yetkililerine, dergimizi alt yapı olanaklarından yararlandıran Dergipark yetkililerine, henüz oluşum aşamasında olan kurullarımızda görev almak suretiyle katkı sunan çok değerli bilim insanlarına, dergide yayınlanmak üzere makale sunan yazarlarımız ile değerlendirme sürecinde görev alan sayı hakemlerimize teşekkürü bir borç bildiğimi ifade etmek isterim.

Sağlık ve mutluluk dolu günlerde nice yeni sayılarda buluşabilmek ümidiyle...

Doç. Dr. Refik TURAN

Editör

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

- Matematik Okuryazarlığına İlişkin Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi* 1-16
Muhammet Abdullah BALTA / Oben KANBOLAT
- Şiddet Davranışı Sıklığı Ölçeğinin Psikometrik Özellikleri*..... 17-26
Orhan TAŞKESEN / Ahmet Ragıp ÖZPOLAT
- Turkic-Muslim Socio-Political Thought of the Early XX. Century*..... 27-33
Milyausha GAYNANOVA
- Yayın Kitiği: Sosyal Bilgilerde Beceri Eğitimi* 34-39
Zeynep CANBABA
- Yayın Kitiği: Sosyal Bilgilerde Güncel Okumalar-1* 40-43
Ahmet Utku ÖZENSOY